

Святославъ до Пръславецъ ся затворили въ града и не го пус- тили.—изяв. накл. неопр. пр. вр. 3 л.—*Кога дошьль Святославъ до Пръславецъ* ся отн. на сказ.: *затворилися*, на в.: *кога* ся за- творили Българе-тъ въ града? и е прид. обст. прѣдложеніе, което показва время. Въ него подлежаще: *Святославъ*—3 л.; сказ.: *до- шль до Пръславецъ*.—изяв. накл. неопр. пр. вр. 3 л.

Время-то е тѣй сжъпо, чтоо не трѣбва да го губимъ напрасно.

Едно прѣдложеніе. Подл.: *время-то*—3 л.; сказ.: *тѣй сжъпо, чтоо не трѣбва да го губимъ напрасно*—изяв. накл. наст. вр. 3 л.—*Чтоо не трѣбва да го губимъ напрасно* ся отн. на сказ.: *е тѣй сжъпо*, на в.: *колко* е сжъпо время-то? и е придаточно обст. прѣдложеніе, което показва обстоятелство образно — без- лично, изяв. накл. наст. время.

4. 1) Во всяко изъ слѣдующи-тъ прѣдложенія да изразятъ съ цѣло прѣдложеніе:

а) Обстоятелство мѣстно:

Лена-тъ съятъ въ мѣста влажны и прѣлѣжалы.—*Села-та* ся се- лятъ повече-то при рѣкы. — *Вѣтрены-тъ* мѣлници правятъ на из- дигнаты мѣста.

б) Обстоятелство временно:

Подиръ Крымскѣ-тъ войнѣ часть отъ *Бессарабиѣ* ся присое- дини съ *Молдавиѣ*. — При Султана *Махмуда* ся освободихъ *Гръ- цы-тъ* и *Сърбе-тъ*. — По смърть-тъ на *Цимисіа Самуилъ* возста- нови *Българско-то* Царство.

в) Обстоятелство образно:

Трѣбва да говоримъ разумно. — *Екатерина II* подобно *Петру Великому* управляла *Россіѣ* мѣдро.

г) Обстоятелство причинно:

Въ *X* вѣкъ паднало *Българско-то* Царство отъ *Гръцкы* ин- тригы. — *Дѣца-та* сж дължны да бѣдѣтъ благодарны на *родители-тъ* за *тѣхны-тъ* попеченія. — *Облацы-тъ* по *своѣ-тъ* легкость ся но- сятъ по *воздуха*.

е) Обстоятелство цѣли:

Земѣ-тъ орятъ за *посѣвъ*. — *Трѣвѣ-тъ* косятъ и сушатъ за *хранѣ* на *животны-тъ*. — *Коние-тъ* държатъ за *ѣздѣне*. — *Кравы-тъ* държатъ за *млѣко* и *масло*.

2) Да ся притури до казуемо-то во всяко отъ слѣдующи-тъ прѣдложенія: